

GỢI Ý ĐÁP ÁN ĐỀ SỐ 20

PHẦN	CÂU	NỘI DUNG	ĐIỂM
I		ĐỌC HIỂU	4,0
	1	Văn bản cảnh báo tác hại của bạo lực mạng và lời nói tiêu cực trên Internet, đồng thời kêu gọi ứng xử văn minh, bao dung khi sử dụng mạng xã hội.	0,5
	2	Vấn đề tác giả muốn cảnh báo: (1) Nhiều phụ huynh chỉ nhận ra con mình bị sỉ nhục, ức hiếp khi đã quá muộn. (2) Thực trạng nhiều người trẻ bị lạm dụng, bị tổn thương nghiêm trọng trên mạng xã hội, thậm chí dẫn đến những thảm kịch đau lòng.	0,5
	3	Biện pháp tu từ so sánh: “ <i>Chế giễu công khai là một môn thể thao đổ máu</i> ”. Tác dụng: Về nội dung: Tố cáo sự nguy hiểm và tính hủy hoại khủng khiếp của việc chế giễu, coi đó chẳng khác nào một hành động bạo lực gây tổn thương nghiêm trọng. Về nghệ thuật: Hình ảnh so sánh mạnh, giàu sức gợi, làm nổi bật tính tàn nhẫn và phi nhân văn của hành vi chế giễu công khai. Về tình cảm, thái độ: Thể hiện thái độ phê phán gay gắt của tác giả, đồng thời gợi sự cảnh tỉnh, thức tỉnh lương tri người đọc.	1,0
	4	ĐỒNG TÌNH, vì: Ngôn từ tích cực và lòng bao dung sẽ giúp xây dựng môi trường mạng lành mạnh, hạn chế tổn thương tinh thần cho người khác.	1,0

		• Tránh tạo ra vòng xoáy tiêu cực từ sự miệt thị, phán xét. • Biết lựa chọn thái độ bao dung là cách thể hiện trách nhiệm, nhân văn trong ứng xử trên mạng xã hội. <i>Học sinh bày tỏ quan điểm của mình nhưng cần phù hợp với chuẩn mực đạo đức, pháp luật:</i> • Đồng tình/ Không đồng tình/ Vừa đồng tình vừa không đồng tình. • Lí giải: hợp lí, thuyết phục.	
	5	- Khái quát văn bản: Văn bản cảnh báo về thực trạng sỉ nhục, xúc phạm người khác trên mạng xã hội, là một hình thức bạo lực tinh thần đang gây ra nhiều tổn thương nghiêm trọng, thậm chí dẫn đến những bi kịch cho người bị hại. - Bài học: Khi tham gia mạng xã hội, mỗi người cần cẩn trọng trong lời nói, bình luận và chia sẻ thông tin. Không sử dụng ngôn từ xúc phạm, chế giễu hay lan truyền những điều làm tổn thương người khác. Cần rèn luyện cách ứng xử văn minh, lịch sự, tôn trọng sự khác biệt. - Lí giải: Bởi lẽ, lời nói trên mạng tưởng chừng vô hình nhưng có thể làm tổn thương sâu sắc; chỉ khi biết yêu thương, chia sẻ và dùng ngôn từ tích cực, ta mới góp phần xây dựng một môi trường mạng lành mạnh, nhân văn và an toàn cho tất cả mọi người.	1,0
II		VIẾT	6,0
	1	Từ vấn đề bạo lực và sỉ nhục trên mạng xã hội được nêu trong văn bản, hãy viết đoạn văn nghị luận (khoảng 200 chữ) trình bày suy nghĩ của em về quan niệm: “Một lời nói hay sưởi ấm ba đông, nửa lời ác nghiệt lạnh sáu tháng ròng”.	2,0
		a. Đảm bảo cấu trúc đoạn văn nghị luận: HS có thể triển khai theo nhiều cách: diễn dịch, quy nạp, phối hợp,...	0,25

	b. Xác định đúng vấn đề nghị luận. Quan niệm: “Một lời nói hay sưởi ấm ba đông, nửa lời ác nghiệt lạnh sáu tháng ròng”.	0,25
	c. Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm Mở đoạn: - Giới thiệu vấn đề nghị luận: <i>Tại sao lời nói lại có sức mạnh lớn lao như vậy trong cuộc sống của mỗi người?</i> Thân đoạn: (1) Giải thích: - Lời nói hay: là lời động viên, khích lệ, thể hiện sự tôn trọng và yêu thương. - Lời ác nghiệt: là những lời chỉ trích, sỉ nhục, làm tổn thương người khác. ⇒ Ý nghĩa của câu nói: lời nói có thể làm ấm lòng người khác, nhưng một lời nói ác nghiệt có thể kéo dài nỗi đau, gây hậu quả lâu dài. (2) Bàn luận: <i>Tại sao lời nói lại có sức mạnh tác động mạnh mẽ đến cảm xúc và cuộc sống của con người?</i> - Thực trạng: • Trên mạng xã hội, bạo lực lời nói và sỉ nhục ngày càng phổ biến, khiến nhiều người phải chịu tổn thương tinh thần, thậm chí tự sát. • Những lời nói ác thường dễ dàng lan truyền, gây ra hiệu ứng tiêu cực trong cộng đồng. - Vai trò: • Lời nói hay giúp tạo dựng mối quan hệ, xoa dịu nỗi đau và nâng cao tinh thần. • Lời nói ác có thể huỷ hoại tâm lý, gây ra sự tổn thương lâu dài, nhất là khi được phát tán rộng rãi trên mạng xã hội. • Mạng xã hội càng làm tăng cường sức mạnh của lời nói, khiến lời ác dễ dàng lan truyền và gây ảnh hưởng tiêu cực. (3) Phản đề, mở rộng: Phê phán những người sử dụng mạng xã hội để bôi nhọ, sỉ nhục người khác, vô tình gây ra những tác động tiêu cực.	1,0

	(4) Bài học nhận thức và hành động: - Nhận thức: Cần sử dụng lời nói một cách có trách nhiệm, xây dựng môi trường giao tiếp tích cực. - Hành động: Hãy chọn lọc lời nói, dùng lời hay để động viên và chia sẻ, tránh lời ác gây tổn thương cho người khác. Kết đoạn: - Khẳng định lại vấn đề: Lời nói có sức mạnh vô cùng to lớn trong cuộc sống, vì vậy cần cẩn trọng trong cách sử dụng. - Gửi gắm thông điệp: Một lời nói hay có thể thay đổi thế giới, nhưng một lời ác nghiệt có thể kéo dài nỗi đau. Hãy dùng lời nói để xây dựng, không phải để phá hủy. Hướng dẫn chấm: - <i>Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 1,0 điểm.</i> - <i>Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 0,5 điểm – 0,75 điểm.</i> - <i>Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm.</i>	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt. Hướng dẫn chấm: Không cho điểm nếu bài làm có quá nhiều lỗi chính tả, ngữ pháp.	0,25
	e. Sáng tạo: Thể hiện suy nghĩ sâu sắc về vấn đề nghị luận; có cách diễn đạt mới mẻ.	0,25
2	Đọc đoạn thơ sau: <i>Xin quê một vạt bùn nâu một vai áo mẹ một câu hát chèo xin quê một gánh gieo neo một cơn gió một cánh diều vút lên xin quê một tiếng mõ rền một lời ru cũ một miền ca dao xin quê một buổi chiều nao một lần roi vọt xanh vào giấc mơ xin quê một thuở đại khờ</i>	4,0

	<i>một làn khói bếp một bờ tre xanh tôi mang về phố dùm dành hành trang mình với đời mình trắng treo.</i> <i>(Xin quê, Tạ Bá Hương, Báo Văn nghệ, số 1 +2, 04/01/2025)</i> Bằng một bài văn nghị luận (khoảng 400 chữ) hãy phân tích tình yêu quê hương được thể hiện trong bài thơ trên.	
	a. <i>Đảm bảo cấu trúc bài văn nghị luận.</i> Mở bài giới thiệu vấn đề nghị luận, thân bài triển khai vấn đề nghị luận, kết bài khái quát lại vấn đề.	0,5
	b. <i>Xác định đúng vấn đề nghị luận.</i> Tình yêu quê hương.	0,25
	c. <i>Triển khai vấn đề nghị luận thành các luận điểm</i> HS có thể triển khai theo nhiều cách, nhưng cần giới thiệu được vấn đề nghị luận, nêu rõ lý do và quan điểm của bản thân, hệ thống luận điểm chặt chẽ, lập luận thuyết phục, sử dụng dẫn chứng thuyết phục. Sau đây là một hướng gợi ý: Phân tích hình ảnh “Xin quê một vật bùn nâu/ một vai áo mẹ một câu hát chèo”: Điệp ngữ “xin quê” gợi khát vọng được trở về với cội nguồn. “Vật bùn nâu” – màu của đất mẹ; “vai áo mẹ” – biểu tượng của tình thương, tảo tần; “câu hát chèo” – âm thanh dân gian quê Việt. Tất cả hòa quyện thành hương vị thân thuộc của quê hương – nơi khởi nguồn yêu thương và kỷ ức. Phân tích hình ảnh “một cơn gió một cánh diều vút lên”: Đó là hình ảnh tuổi thơ trong sáng, tự do, gắn với đồng ruộng, trời cao. Cánh diều bay lên không chỉ là trò chơi trẻ nhỏ mà còn là ước mơ, khát vọng, là tâm hồn hồn nhiên của người con quê ngày ấy. Phân tích hình ảnh “một lời ru cũ một miền ca dao”: “Lời ru”, “ca dao” gợi nền văn hóa dân gian thấm đẫm tình quê. Qua đó, nhà thơ thể hiện lòng trân trọng những	2,5

	giá trị truyền thống đã nuôi dưỡng tâm hồn bao thế hệ – trong đó có chính mình. Phân tích hình ảnh “một làn khói bếp một bờ tre xanh” và “tôi mang về phố dùm dành”: Khói bếp, bờ tre là biểu tượng của làng quê Việt Nam xưa – bình yên, thân thuộc. Giờ đây, giữa phố thị, tác giả vẫn “mang về dùm dành” những ký ức ấy như hành trang tinh thần, để giữ trong lòng ánh trăng quê hiền hòa, trong tre. Ý nghĩa chung: Bài thơ là khúc ca chan chứa tình yêu quê hương tha thiết. Quê hương không chỉ là không gian địa lý, mà là nơi lưu giữ tuổi thơ, tình mẹ, hơi ấm gia đình và hồn văn hóa Việt. Kết luận: Với giọng thơ thủ thi, điệp ngữ “xin quê” đa diết và hình ảnh giàu sức gợi, Tạ Bá Hương đã thể hiện tình yêu quê hương sâu nặng, chan chứa biết bao nhớ thương. Xin quê không chỉ là lời nhắn gửi của riêng nhà thơ, mà còn là tiếng lòng của mỗi người con Việt luôn hướng về cội nguồn – nơi bắt đầu của mọi yêu thương và ký ức. Hướng dẫn chấm: - Phân tích đầy đủ, sâu sắc: 2,5 điểm. - Phân tích chưa đầy đủ hoặc chưa sâu: 1,0 điểm – 2,0 điểm. - Phân tích chung chung, sơ sài: 0,25 điểm – 0,5 điểm.	
	d. Chính tả, ngữ pháp Đảm bảo chuẩn chính tả, ngữ pháp Tiếng Việt.	0,25
	e. Sáng tạo: Bài viết có giọng điệu riêng; cách diễn đạt sáng tạo, văn phong trôi chảy.	0,5
ĐIỂM TOÀN BÀI THI: I + II = 10 điểm		